

stipendiarius, a, um. adi. ETYM stipendium. DLAT stipendiarium. [FREQ humilis 65^{indicia} 4,7^{/d.c.m.} 70 CIC] uocabulum scriptis litterariis exponendo narrando argumentando aptum, semper prosa, usibus mediis; et technicis ad agrimensoriam artem historiamque naturalem pertinentibus inuenitur; inde a saec. I aec. apparet usque in Antiquitatis finem.

VARIATIO		indicia	p ^{/d.c.m. subc.}
OPERUM	argumentalis	11	3,2
	exponens	18	7,1
	narratiua	33	6,5
DIACHRONICA	I aec.	17	10
	I-II ec.	25	6,6
	III-V ec.	10	2
DIAPHASICA	docta	2	1
	media	60	6,3
DIASTRATICA	litteraria	44	4,7
	technica	18	7,3
MODUS	prosa	62	6,2

¶ *adi., subs. m. pl. a1* ^{exercitus} pecuniae tributarius ei qui eum debellauit • ^{ejército} tributario, sometido a un impuesto en metálico por haber sido vencido militarmente [REL → tributarius DOM foederatus, Latinus, liber] 52-51 CAES Gall 1.36.4. Haeduos sibi, quoniam ... armis congressi ac superati essent, stipendiarios esse factos. 79 PLIN Nat 3.18. colonias XII, oppida ciuium Romanorum XIII, Latinorum ueterum XVIII, foederatorum unum, stipendiaria cxxxv. 360 AUR VICT Caes 39.45. Simul annona urbis ac stipendiariorum salus anxie sollicitaque habita. 399-400 AUG Cat 23.43. illos tamquam milites, illos autem tamquam stipendiarios prouinciales apostolica doctrina constituit. 📖 GAIUS Inst 2.21. prouincialia praedia, quorum alia stipendiaria, alia tributaria uocamus: stipendiaria sunt ea, quae in his prouinciis sunt, quae propriae populi Romani esse intelleguntur. SCHOL Cic Gron. stipendiarii. quibus uictis uectigal inponitur.

seu agricolae qui annonae partem dare debebant, seu alii • o los campesinos obligados a entregar una parte de la cosecha, u otros 48 BELL Afr 20.4. propter aduersariorum dilectus, quod stipendiarii aratores milites essent facti, messem non esse factam. 213 TERT Fug 12.12. Cum igitur nihil nobis Caesar indixerit in hunc modum stipendiariae sectae. 📖 GLOSS 2.391.39. ὀψωνύτωρ.

dominationis argumentum est ut uectigalia penderet, quae minime pecunia sed fructibus aliisque constabat • era prueba de sumisión la coincidencia frecuente con uectigalis, que indicaba al pagador de impuestos en especie 29-9 LIV 21.41.7. utrum Hannibal hic sit aemulus itinerum Herculis ... an uectigalis stipendiariusque et seruus populi Romani. 41.17.2. stipendiariis ueteribus duplex uectigal imperatum exactumque.

^{technicum} *hic ad urbes gentes prouinciasque extra Italiam sitas quae tributa pendebant, nisi exemptae essent immunesque uocarentur, pertinet* • aquí está referido a aquellas ciudades, naciones y provincias no itálicas que pagaban tributo, salvo que estuvieran exentas de tal obligación, recibiendo entonces el tratamiento de immunes [DOM libera, foederata; de prouinciis foederatus, liber, Latinus] 29-9 LIV 34.57.10. quas Asiae urbium liberas et immunes, quas stipendiarias esse uelint. 35.16.6. bello superatas a maioribus et stipendiarias ac uectigales factas in antiquum ius repetit. 📖 COD Theod 3.5.8. in praediis italicis uel stipendiariis seu tributariis. INST Iust 2.1.4. uocantur autem stipendiaria et tributaria praedia quae in prouinciis sunt, inter quae nec non Italica praedia ex nostra constitutione nulla differentia est. SERV Aen 3.20. ciuitates apud maiores aut stipendiariae erant, aut foederatae, aut liberae.

subs. n. stipendiarium, ii. tributum uectigal • cierto tributo en especie [HYPER tributum] 70 CIC Verr 2.3.12. ceteris ... impositum uectigal est certum, quod stipendiarium dicitur.

subs. m. stipendiarius, ii. miles qui pensionem sub pecuniae specie accipit • soldado que recibe un pago en metálico 48 BELL Afr 43.1. Considius ... Acyllam VIII cohortibus et stipendiariis Numidis Gaetulisque obsidebat. 117-180 FLOR Epit 2.8. Nec abnuat ille de stipendiario Thrace miles.